UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. F. Felicis Potestatis Panormitani Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia ... Examen Ecclesiasticum

Potesta, Felice

Coloniæ, 1712

Cap. XII. De usu Matrimonii, & aliis obligationibus conjugalibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40060

Visual Library

[illegible] licentia Confeſſarii Regulares, qui in [illegible] non, monere debent pœnitentem, quòd [illegible] uxore, non poſſint licitè nubere, ſed [illegible] ad votum, & quod uxore vivente, [illegible] caſtitatem, niſi cùm uxore Diana *p.* [illegible] *reſ.* 16. Tamb. *tom.* 2. *pag.* 112. *c.* 6. *nu.* [illegible] Leander, Buſem, & *com.*

4303 Superiores locales non poſſunt diſ[illegible] ad petendum debitum, niſi ex com[illegible] Provincialis, vel Generalis; quia [illegible] Pio V. eſt conceſſa facultas. Peyr. *tom.* [illegible] *c.* 4. *§.* 4. *nu.* 76. Diana *p.* 3. *tract.* 2. *reſ.* [illegible] & Bord. Quæ deputatio durat ad libitum [illegible] ponis.

4304 Inſuper ipſi Provinciales, aut Gene[illegible] & Confeſſarii ab eis ad id ſpecialiter de[illegible] non poſſunt diſpenſare, niſi in Sacra[illegible] Confeſſionis, & in propriis domibus, [illegible] Eccleſiis tantum. Dian. *in Sum. ver. Ince-* [illegible] quia hoc exprimit Privilegium.

4305 Bonac. *q.* 4. *de matr. punct.* 2. Diana [illegible] *reſ.* 12. Caſtropal. & alii apud Dia[illegible] tenent, quòd ſciens dictam affinita[illegible] copula, vel cognationem ſpiritualem [illegible] ſceptione propriæ prolis in baptiſmo, [illegible] confirmatione, cùm propria uxore con[illegible] ignorans tamen inde oriri pœnam [illegible] juris ad petendum debitum, talem [illegible] non incurrat, ac proinde diſpenſatio[illegible] non indigeat, quia ignorantia pœnæ à [illegible] poſitiva impoſitæ excuſat à pœna: ità [illegible] contra Leandrum *de matr. tr.* 9. *diſ.* 25. [illegible] 62. Confeſſarius tamen, in hac opinio[illegible] pœnitentem de impedimento monere de[illegible] ut ſic ab inceſtu deterreat.

CAPUT XII.

De uſu matrimonii, & aliis obligationibus conjugatorum.

4306 TEnetur uxor virum alio abeuntem, & id requirentem, ſequi; niſi aliud ſit in contractu conventum, vel niſi inſcienter vagabundum duxerit; aut eſſet factus vagabundus poſt matrimonium, vel ſi vir vellet vagari cùm periculo animæ, & corporis; vel ſi gravis neceſſitas, v. gr. infirmitas ab itinere excuſaret.

4307 Non licèt conjugibus aliquid facere, unde generatio prolis impediatur, etiam ſi timeatur in partu periculum aut paupertas ex copia prolis; quia opponitur fini intrinſeco; qui eſt generatio. Poſſunt tamen ex mutuo conſenſu ob id ab uſu matrimonii abſtinere; non tamen poſſunt negare debitum, ſi alter petat.

4308 Vir volens legitimam copulam cùm uxore habere, peccat mortaliter, ſi ut ad eam ſe excitet, illam inchoet ſodomiticè. Leander *cit qu.* 36. contra Nav. qui non eſt audiendus: quia talis actus, cùm ſit contra naturam, eſt medium improportionatum ad copulam naturalem, & ſodomia inchoata.

4309 Copula in vaſe legitimo, ſed ſitu præpoſtero, aut alio innaturali, eſt ſolùm venialis, ſi non ſit probabile periculum effuſionis ſeminis extra vas.

4310 Uxorem peccare mortaliter, ſi poſtquàm vir ſeminavit, tactibus ſe excitet, donec ipſa ſeminet, tenet Rodr. quem ſequuntur Caſtropal. & Mendo *in Epit. ver. Matrim. num.* 2. quia finis generationis, recepto ſemine viri, eſt jam perfectus. Et aliàs mulier ſoluta, ſi hoc facе-

ret,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ret, non committeret peccatum diſtinctum à copula; quia talis provocatio, & ſeminatio poſt conſummationem copulæ ſpectaret ad generationem.

At communior ſententia negat peccare. Leander *de Matr. tr.* 9. *diſ.* 25. *q.* 41. Dian. *part.* 10. *tract.* 13. *reſ.* 42. Tamb. *lib.* 7. Decl. *cap.* 3. §. 5. *nu.* 18. Leſſius, Bonac. & Clericatus *cap.* 145. *num.* 33. Quia illa uxoris excitatio eſt completio, & excitatio copulæ: Et nimis durum eſſet compeſcere naturam jam irritatam. Inſuper eſt ſententia Scoti *in* 3. *dict.* 4. *q.* *un.* quem ultra ſcholaſticos medici ſequuntur, quod mulier concurrat activè ad generationem per veri ſeminis emiſſionem.

4311 Peccat mortaliter vir, ſi incepta copula liberè à ſeminando deſiſtat; quia eſt contra finem generationis, maximè ſi tactibus extra vas ſe polluat. Inſuper peccat; quia mulierem irritatam relinquit, & inde in periculo gravi peccandi: Peccat enim mortaliter mulier, ſi tunc irritata tactibus ſe excitet, ut ſeminet; quia hoc Doctores *num.* 4310. recenſiti concedunt intuitu ſeminis virilis jam ſuſcepti, ſine quo certum eſt finem generationis fruſtrari.

4312 Peccat mortaliter mulier, ſi ſemine ſuſcepto mingit, ſe erigit, aut invertit taliter, ut ſemen foras ejiciatur, ſi non ex accidenti, ſed ſtudiosè faciat, animo impediendi conceptionem. Clericatus *cit. num.* 30.

4313 Certò tamen probabile eſt, quòd viro ſeminante non teneatur mulier ſeminare, quia certò probabilis eſt ſententia D. Thomæ, quòd mulier paſſivè concurrat ad generationem ſubminiſtrando materiam, minimè activè per veri ſeminis emiſſionem.

4314 Conjux in abſentia alterius conjugis libidinosè ſe tangens, & peccat mortaliter, etiam ſi non adſit pollutionis periculū; quia hic actus cùm non fiat cum conjuge, non eſt conjugalis, nec ad finem conjug[illegible] quæ eſt ratio à mortali excuſans ta[illegible] dicos inter conjuges: *ut in n.* 2233. [illegible] do *in Epith. ver. Matr. n.* 3. Qui tamen [illegible] certò probabilem ab authoritate [illegible] ſententiam docentem, ſolùm veni[illegible] care, quā tenent Tamb. *lib.* 7. Decl. [illegible] 41. Clericatus *cit. n.* 39. Palud, Ledeſ[illegible] Thomas Sanch. & alii apud ipſos [illegible]

4315 In caſu impotentiæ, ſi impo[illegible] antecedens matrimonium, eā cogn[illegible] 4138. & 4146, ac proinde ſi adſit p[illegible] incontinentiæ, conjuges recurrere de[illegible] Epiſcopū pro ſeparatione, & ut decl[illegible] trimonii nullitatem. Quòd ſi non ad[illegible] culum incontinentiæ, cohabitare de[illegible] Frater, & Soror, adeoque non poſ[illegible] oſculis, & tactibus impudicis ſine [illegible] quia cum eorum matrimonium [illegible] potentiæ ſit nullum, ſunt ſicut ſolu[illegible] *de Matr. lib.* 7. *diſ.* 97. cum Tancred, [illegible]

4316 Si impotentia ſit ſuperveni[illegible] monio, validum remanet Matrim[illegible] quia Matrimonium ſemel validum, [illegible] eſt validum, *ex cap. Hi qui* 32. *qu.* 7. [illegible] eis non eſſe prohibita oſcula, tactu[illegible] riculum pollutionis non adſit; idq[illegible] ſtatûs conjugalis, propter jus, quod [illegible] ad copulam, ſaltem ad concupiſce[illegible] dandam, & mutuum amorem fove[illegible] nent Sanchez. *lib.* 9. *diſ.* 44. *n.* 22. [illegible] 19. & 20. Tamb. *tom.* 2. *de matr.* [illegible] 23. §. 5. & Clericatus *cap.* 133. *n.* 99. [illegible] *dicta de ſenibus num.* 4296.

4317 Si dos deficiat, tenetur mari[illegible] menta uxori præſtare, tam ex charita[illegible] ob ſervitia, & obſequia abea pr[illegible] converſò uxor tenetur alere marit[illegible] rem effectum, aut ad carceres, vel [illegible] damnatum, ſi tamen ipſa poſſibili[illegible] beat, vel ex bonis dotalibus, aut [illegible]

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

…ſibus, vel alio modo acquiſitis. Ità Cleri… c. 145. n. 8. ex Tamb.

4318 Nomine alimentorum veniunt o… neceſſaria ad victum, veſtes, habitatio… …, ſervos, &c. juxtà decentem conditionem …

4319 Maritus tenetur pro viribus, & juxtà … conditionem, alimenta præſtare uxori … exceptis caſibus, 1. Si abſque cauſâ … cum eo cohabitare, 2. Si maritus dotem promiſſam conſequi non poſſit, & parentes, … eam debent, ſint habiles, & nolint dare. Clericatus c. 145. n. 8. cum Tamb. *lib. 5. in Decal. c. 3. §. 3.*

4320 Si uxor ex juſta cauſâ recedit è domo mariti, quatenùs, v. gr. eſt adulter &c. tene… maritus, uti ſuprà, ei alimenta præſtare … domum, etiam ſi uxor aufugerit, ſed … mariti. At ſi aufugit ex propria culpâ, … poteſt maritus ad alimenta danda cogi; … non facit, quòd debet, non recipit, … oportet. L. Julianus 13. & ex aliis juri… In qua re attendenda eſt praxis.

ANTEPHATUM

4321 EſT *Donatio, quæ fit à marito uxori propter nuptias.*

A marito enim poſt mortem præter dotem, … uxori reſtituitur, elargitur alia ſumma … ob nuptiarum amorem, quæ *Ante…* nuncupatur, quæque donari ſolet ju… & arbitrio prudentis, attentis condi… & bonis mariti, atque uxoris; & juxta diverſitatem ſolent eſſe quinquaginta, centum, quinque centum, mille ſcuta, &c. juxta locorum praxim, conſuetudinem, & maximè dari ſolet intuitu virginitatis.

4322 Suppoſitâ paritate conditionis, viduis debetur medietas antephati, quæ donatur Virginibus.

Q U Æ R E S.

4323 *An Antephatum intuitu virginitatis lucretur à puella prius ab alio corrupta, quæ communiter putabatur Virgo;*

REſp. Affirmativè: Diana *p. 8. tr. 6. reſ. 126.* Tancred. *tom. 1. de matr. 2. q. 41.* Sanchez *lib. 6. diſ. 27. nu. 4.* Dixi *ab alio corrupta*; quia ſi ſupponatur corrupta ab eodem, cui poſteà nupſit, non eſt dubium, quòd lucretur.

Ratio aſſertionis eſt, quia nomine Virginis in jure ſemper præſumitur illa, quæ communi opinione exiſtimatur Virgo. Hâc ratione *in nu. 2560.* diximus, legatum pro maritanda virgine lucrari à puella clam corrupta. Dian. *p. 2. tr. 2. reſ. 52.*

De donationibus inter conjuges: *v. num.* 2372.

De oſculis, & amplexibus inter ſponſos de futuro: *vide à n. 2227.*

De conſenſu parentum in nubendo: *vide. n. 2039.*

De Matrimonio fusè & plenè agunt Scotus *in 4. diſt. 26. ad 41.* Maſtrius *diſput. 20.* Tamb. *tom. 2.* Diana *part. 3. tr. 4.* & alibi, Leander, & per duos tomos, Sanchez, & Tancredi.